

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A megtakarított kudarc

Debrecen, augusztus 2.

Csöndben elvegyül a hétköznapok közé egy dátum, amelynek pedig különös jelentőséget szántak. Ez az utolsó terminusa lett volna azoknak a panaszoknak és följelentéseknek, amelyeket Tisza István gróf képviselővé választása körül elkövetett „visszaélések és törvénytelenések” miatt benyújthattak volna, ha egyáltalán be akartak volna adni. Hozzá lehet tenni: ha ugyanis ilyenek történtek volna. Azonban a határidő elmúlt és bizonyára föl lehet tenni, hogy a függetlenségi párt nem aludta el a dátumot és nem egyszerű fedelékenységéből hagyta el a nagy gesztusok kíséretében kilátásba helyezett följelentéseket.

Bizonyára azt se fogják mondani, hogy a bíróság részéről nem vártak annyi objektivitást, amely az állítólagos bűnök elbírálásához kívántatott volna. Legalább akkor, amikor az ellenzék vezetői Herczeg Ferenc ellen ugyanezen bíróság előtt akarnek rágalalmazási panaszt tenni — ha ugyan ennek az elévülési határidejét is nem „alusszák el” — akkor ilyen föltevés a független magyar bíróság egy szervét nem illetheti az ő részükről.

Föllelekezni senkinek sincsen oka az elmaradt följelentések miatt. Azok sorsa, ha mégis kísérletet tettek volna vele, előrelátható volt. Választások tüzeiben vadaszkodni, merész állításokat dobni a levegőbe könnyebb, mint azokért helyt állani és azokat bizonyítani. A függetlenségi párt újabb kudarcot takarított meg magának, hogy a bizonyára komolyan nem is vett elhatározástól elállott és a pörös lépéseket mellőzte. Ha valamiben örülni lehet, az elmaradt pöröskegésnek; legföllebb az, hogy nem kavarják föl ezzel a már elpihent indulatokat, gyűlölködést. Akik ellen ezek a följelentések kihelyeződtek volna, nyugodtan, minden félelem nélkül nézhettek azok öntudatával, amelynek a véletlenektől se kell tartani.

Mégis megállunk az elmúlt terminus után következő napokban és visszaemlékezünk mindarra, amivel a függetlenségi párt villámként ijesztgette az országot; megállunk, hogy a múlt és jövő számára megállapítsuk azoknak az országgá kiáltott, becsületet és önérzetet taposó vádaknak, ráfogásoknak értékét, amelyekkel az ellenzék részéről bennünket elhalmaztak. Megállunk, talán most már nem is annyira a mi kedvünkért, hanem mert azóta és legújabbán más választások kudarcai után harsogja a letört ellenzék ugyanazt a gyalázkodó nótát, mint Aradon június 28-ika után. A gyomai és a berettyóújfalui választások ellenzéki tudósításai ugyanolyan „leleplezésekkel” vannak fűszerezve, mint

aminőket az Aradra kiküldött külön tudósítók és politikusok fedeztek föl; mind-egyiknél újból állapítja meg Károlyi Mihály gróf, vagy az ellenzék másik vezére, hogy „az elfajulásnak soha nem tapasztalt mértékét és az erőszaknak példátlan alkalmazását tapasztalták, melyet nem hagynak megtorolatlanul.” És el fog mulni, azt hisszük a gyomai meg a berettyóújfalui választás panasz-elévülési terminusa is, anélkül, hogy az elfajulást és az erőszakot komoly férfiak módjára be tudnak bizonyítani és hogy egyszer, egyetlen egyszer komolyan próbálkoznának a megtorlással.

Ha még lennének, akik az ellenzék választási tudósításait, ha csak ötven percentre, ha csak huszonöt percentre, ha csak öt percentre készpénzül elfogadják, vagy elhiszik: azok figyeljék meg ezeket a be nem váltott fenyegetéseket és fogadkozásokat. Az újabb eseteknél — hiszen a kudarcoknak és a bukásoknak lesz még folytatása, — azután igazi mivolta szerint ítélik meg a leleplezéseket és vádakokat. És azután beláthatják, hogy a bukás után való rossz pillanatokban szükség van valamire ami a fájdalmat enyhíti, a bukást szépíti; talán érthetőnek tartjuk, hogy a maga bujában eltelt ember nem tudja kellőképp tiszteletben tartani a mások tisztességét, jó hírét, becsületét; de arra nem lesznek már kaphatók, hogy a vádaknak felüljenek és hogy a kilátásba helyezett nagy bünpöröket várják, lessék.

A bűvészek ügyeskedései közé tartozik, hogy a zsebkendő eltüntetése közben mindenféle fölösleges mozdulatot tesznek, hogy a néző azt az egy mozdulatot ne vegye észre, amellyel a zsebkendőt a kabátujjukba rejtik. A választási bukásokat követő lárma, handabanda körülbelül erre való; mindenről beszélnek, tesznek-vevőnek, hogy a bukások igazi oka figyelmen kívül maradjon. Ez az oka ama kiábrándulásnak, amely az ellenzék politikáját kíséri és a kegyvesztettség, amellyel a közbizalom nehéz bűnökért sújtja az ellenzékét. A nemzet teljesen elfordult az ellenzékétől, amely az országnak csak ártani tudott és úgy látszik, egyebet nem is akar. Ez ellen küzdhetnek kétségbeesett agitációval, a leránduló pártvezérek minden energiájával és dühödtt korteskedésével, szitkokkal és rágalmakkal, — hiába. És érthető, amikor a kijózanodás, a lehiggadás pillanatában maguk is látják, hogy a maguk hibáért másokban nem lehet bűnbakokat keresni, vagy legalább nem úgy keresni, ahogy azok szoktak, akik találni is akarnak.

= A kultuszminiszter utazása. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter a jövő héten a nemzetközi gyorsíró kongresszus megnyitási ünnepségére utazik, amelyen a királyt, a kongresszus fővédőjét képviseli, vissza fog térni Budapestre.

Elmarad Debreczenben a tisztujítás

A közigazgatás államossítása előtt

Több ízben hirt adtunk már arról, hogy a kormány a legkomolyabban foglalkozik a közigazgatás államossításával, de mert ennek a reformnak a megvalósítása hosszabb időt vesz igénybe, másrészt pedig a tisztviselők megbízatása néhány hónap múlva mindenütt az országban lejár s az új választás a közigazgatási reform életbeléptetését újabb hat évre kitolná, így a kormánynak az az immár eltökélt szándéka, hogy egy rövid törvénnyel a tisztviselők mandátumát a lejárattól számítandó egy vagy két évre meghosszabbítja.

A belügyminiszteriumban már dolgoznak a nagyszabású reformnak az előkészítésén. Az a munka, ami most történik a miniszteri előadók szobájában, a nagy újításnak még csak igen kis része, de már ez is olyan nagyarányu, hogy belőle következtetve, tanulmány után készítik elő a javaslatot.

A vármegyei tisztviselői állásokat az új reform kivétel nélkül mind kinevezés után töltik be, a törvényhatósági joggal felruházott és szabad királyi városok tisztviselőinek egy részét kinevezik örökre, másik részét és pedig a tanács tagjait pedig csak úgy fogják választani, mint azelőtt.

A közigazgatás államossításának előkészítésére a kormánynak nincs korlátlan ideje. A legvégső határidő, amely alatt életbe is kell léptetnie az államossítás törvényeit, 1915. január elseje. A javaslatnak pedig még ebben az évben szentesítve is kell lennie.

A kormányt ez ügyben erősen sürgeti a tisztujítás, mely az egész országban ez év decemberétől a jövő esztendő májusáig megy végbe. Ezuttal elmarad a tisztujítás.

A kormány ugyanis még ebben az évben, de sőt még a jövő esztendőben sem tudja az államossítási reformot odáig vinni, hogy az életbeléptethető legyen. Ha a tisztujítás után lépne életbe a közigazgatás államossítása, ez rengeteg bonyodalmat idézne elő s az államossítás eszméjét hat évre visszavetné. A kormánynak tehát most első feladata, hogy a tisztujítások tárgyában intézkedjék. — És ez irányban már meg is történtek az előkészítő lépések. A belügyminiszter előterjesztésére törvényt fognak hozni, amely szerint meghosszabbítják a vármegyei és városi tisztviselők mandátumait, tehát meghosszabbítják a debreceni városi tisztviselők mandátumait 1915. január elsejéig, csakugv. mint a többiekét. Ez az egyetlen módja annak, hogy a közigazgatást 1915-ig államossítani lehessen.

A belügyminiszter most már lassanként megadja a főispánoknak a kellő instrukciókat, bizalmas értekezletekre fogják majd összehívni a vármegyei és városi tisztviselőket és így viszik előre lassan, de biztosan a kormány tervét.

A meghosszabbított mandátumok 1915. január elsején járnak le és akkorára majd meg fognak érkezni a kinevezések és a tisztviselők megkezdhetik működésüket.

A tisztujítással együtt valószínűleg elmaradnak az idén a városatyaválasztások is, mert leszállítják a városatyák számát és a közigazgatás államossítása után hatvan-nyolcvan lesz a városatyák száma. Szó volt

arról is, hogy eltörlik a virilizmust, de ez aligha valósul meg. A városatyák fele virilista lesz, de ezeket majd szintén választani fogják, még pedig a legtöbb adót fizetők sorából. Hír szerint az új városi törvény szerint a tisztviselők nem lesznek tagjai a törvényhatósági bizottságnak, csak előadóként szerepelnek, de nem lesz szavazati joguk.

A dorogi püspökség kapja a Pásztory-milliókat

Miből lett az ex-főpap vagyona?

Megirtuk néhány nap előtt, hogy Pásztory Árkád, a turvékonyi nagybirtokos, a bikszádi Bazil-rend volt zárdafőnöke lemondott másfélmilliónyi vagyonáról s hatalmas ingatlanait a hajdudorogi püspökségnek adományozta. Megirtuk azt is, hogy az óriási vagyon körül máris erős harc indult meg s néhány érdekelt ember szeretné bebizonyítani, hogy a milliós adomány jogtalan, mert Pásztorynak nem volt vagyona, amikor a rend kötelékébe lépett s amit adott, az csak a rend tulajdona lehet. Itt-ott meggyanusítók a föltevésnek, hogy hát honnan szerezte a vagyonát a rendfőnök, hiszen mint szegény fiatal ember kezdte a pályáját. — Hát ennek meséje van.

A szatmármegyei havasok alján mindenki tudja, s aki valaha Bikszádon furdózott, az előtt sem maradt titokban, hogy Pásztory Árkád csodarabbija volt annak a környéknek, amelyen lakott. Kissé furcsán hangzik ugyan, hogy görög katolikus főpap léte csodarabbinak mondjuk, de ő volt az első e nemben, ő volt a turvékonyi görög katolikus csodarabbij. Legendákat meséltek bölcseségéről, csodatételeiről s a hívő avasi nép úgy járt hozzá, mint a jó kutra. Bénák, sánták, vakok nyavalyások, tönkrementek és felkapaszkodottak egyaránt, nagyszerű kliensei voltak s az eszes lelkipásztor nem vetette meg az adományokat, amik a testi és lelki malasztért kijártak. Így jutott évtizedek szorgalmas csodaabbéskodása után hatalmas vagyon birtok-

A szőnyegek

Írta: Max Delreaux.

Alig egy évig élvezhette Timon a legnagyobb földi boldogságot: szeretni és szeretve lenni. A szédületes gyorsaságu betegség, amely drága kis Zozóját fiatalasága, szépsége teljességében rövid nyolc nap alatt elragadta; a temetés, a gyásznapiak retentő komorsága, a hajótörött emberek tompító zugása szédülésként lepte meg. Amikor végre kezdett magához térni, ezerszeresen fájón nélkülözött, kereste ifjú hitvesét a meghitt kedves kis otthonban. Eleinte mintegy oltárképet dédelgette, becézgette a puha, selymes kis fészket, amelyet asszonykája ügyessége izléssé, lakályossá teremtett; utóbb azonban a fájdalmas nélkülözés szinte kergette a meghitt emlékekkel teli kis otthonból, keresni kezdett egy hasonló házat, amelyben egymaga fogja elrendezni szőnyegeit, butorait, ezer apró disztárgyait, amelyek mind a kedves halott fájdalmas emlékét idézték fel.

Kár volt fáradnia. A házakat rendszerint egyforma izlésű emberek építik magukhoz hasonló izlésűeknek és a szűk fiókok, a melyekbe létünk apró részleteit rejtjük, nyitva vagy zárva, egészen egyenlők. A költözökös perceri pokoli kinokat szereztek Timon-

kába. A vagyon kizárólag Pásztory szerzeménye, a rendnek ehhez semmi köze s a nyugalomban levő főpap annak adhatja a pénzét, akinek akarja. Egyetlen helyes érvük a támadóknak az, hogy Pásztory szegénységi fogadalmat tett s így nem szerezhet vagyont. De ez végre is nem jogalap, amibe komolyan bele lehet kapaszkodni. Ha Pásztory Árkád a hajdudorogi magyar püspökségnek adta a vagyonát, ezzel csak azt a szépség hibát korrigálta ki, ahogy ezt a vagyont gyűjtögette. S valljuk be: szépen és elegánsan korrigált.

Trafikosok és a honi ipar

Egy érdekes megkeresés Debreczenhez

Debrecen városához Zombor törvényhatósága szerdán átiratot intézett s kéri pártolását egy közgyűlési határozatának, amelyben kimondta, hogy a pénzügyminisztert arra kéri, ne engedje meg a magyarországi trafikoknak idegen állambeli árucikkek forgalomba hozatalát.

Zombor város a következő határozatát küldte ez ügyben Debreczenhez:

„A benyújtott indítvány elfogadása mellett a törvényhatósági bizottság határozati-lag kimondta, hogy a m. kir. pénzügyminiszterhez feliratot intéz és arra kéri, hogy erélyes körrendeletben utasítsa az összes magyarországi trafikosokat, hogy a trafikengedély elvesztésének terhe mellett kizárólag honi iparcikkeket tartsanak raktáron.

Egyben megkeresi az összes törvényhatóságokat, hogy ezen feliratát hasonló szellemű felirattal támogatni sziveskedjenek”.

A fölirat megokolása szerint a magyar iparcikkek favorizálásának legnagyobb akadály volt mindig, hogy a kereskedőket hazai gyártmányok megrendelésére kötelezni természetesen nem lehet. Csak másodsorban kerülhet szóba, mint a magyar iparpártolásnak egyik fő gátló körülménye, az, hogy a magyar ipari cikkek legnagyobb része még nem képes versenyezni a külföldi jobb és olcsóbb ipari árukkal. Zombor városa az előbbi ok miatt tehát úgy kívánja fokozni a magyar ipar pártolását, hogy legalább az állam kötelezze azokat a kereskedőket hazai áruk raktáron

nak. Kedvenc könyveit, régi írásokat, Zozo legkedvesebb apróságait szanaszét heverve látni, majd háztartása legföltettebb kincseit tátonag szalmakosarak mélyeibe vándorolni, borkötényes, nehéz léptű, káromkodó költöző legényekre bízva, szinte fizikai fájdalommal töltötték el.

Az új lakásban, a retentő rendtelenség közepette érezte csak igazán felesége pótolhatatlan hiányát. Egész nap, egész éjjel holdkórosként kereste, kutatta a szobákban. Ugy rémlett: a butorok, a könyvespolcok lakói, a falakon a képek felélednek s vele együtt gyászolják, siratják kedves halottjukat.

Majd egy hónapig tartott, amíg helyre vergődött s lassankint a lakás otthonossá, meghitté vált. Még Zozo nagy karosszékének látása — amely pedig régi helyén, a kandalló mellett állt — sem kis selymes varrósasztalkája nem bántották már a régi divatu függönyözött ablak előtt, ahonnan a kilátás szakasztott aféle utcára nyílt, mint ahová a régi jó időkben tekintettek. Zozo emléke lengett mindenütt, de csillapítóan, ragyogón, mint a napsugár, amely a porszemet is be- aranyozza. Önző megelégedéssel tapasztalta, hogy lám, valami mégis odaát maradt, mert valamit ujnak érez, valami hiányzik.

Hosszas tönprekedés után vette csak

tartására, akik az állami monopóliumok detail árusítói. Ilyenek például a trafikosok, akik nagyon sok olyan árucikket szereznek be a külföldről, melyeket hazai gyártmányok is pótolni tudnak.

Nem első eset, hogy a magyar trafikosokat honi ipari termékek kizárólagos árusítására akarják kényszeríteni. Wekerle Sándor 1909-ben, mint pénzügyminiszter adott ki rendeletet, amelyben azon óhajtását fejezte ki, hogy lehetőleg honi ipartermékeket hozzanak forgalomba a magyar trafikosok. — Meghagyta a pénzügyigazgatóságoknak, hogy évenként kérjék be a trafikosok kimutatásait, amelyekben ki legyen tüntetve, honnan szereztek be áruikat. Akkor a pénzügyvőri tiszték félreértették a rendeletet, folytonosan zaklatták a trafikosokat és azt követelték, hogy csak is magyar árukat hozzanak forgalomba. — A külföldi kereskedők tiltakozására küldött is Wekerle egy újabb rendeletet, amelyben megmagyarázta, hogy nem kifejezetten a külföldi árucikkek vásárlásának eltiltását rendelte el, hanem csak azt óhajtotta, hogy amennyire lehetséges, honi iparterményeket árusítsanak a trafikosok.

Nem látszik valószínűnek, hogy e tárgyban erélyesebb intézkedésekkel lehessen eredményt elérni, mert hiszen az állam nem terhelheti meg ilyen kényszerrel a dohányárusokat, akiknek amugy is elég terhet kell viselniük.

Az átiratot legközelebbi közgyűlésén tárgyalja Debrecen városa is.

= **Harkányi miniszter nagyszentmiklósi utja.** Nagyszentmiklósról táviratozzák: Harkányi János báró kereskedelmiügyi miniszter fogadtatására nagy előkészületeket tesznek a nagyszentmiklósi kerületben. A kereskedelemiügyi minisztert programbeszédje alkalmából a torontálmegyei képviselők teljes számban kísérik le a kerületbe. A programbeszédet délelőtt mondja el a miniszter, délben pedig háromszáz teritékű banketet rendeznek a tiszteletére. A kereskedelemiügyi miniszter ottléte alatt Nákó Sándor gróf titkos tanácsos kastélyában fog megszállni.

= **A horvát tárgyalások.** Zágrábból táviratozzák: Skerlec Iván báró ma hosszas tanácskozást folytatott a horvát jogpárt kiküldötteivel, akik bejelentették a párt álláspontját.

észre, hogy az idegenszerű hiány, kedvenc lát darab szőnyegének hiánya volt. Gyönyörű perzsák, amelyeket még legény korában gyűjtött össze.

Rögtön a költözésnél kisegítő legényeket gyanúsította, akik közül egynek az ábrázatára élénken emlékezett. Igazi Lombroso-típus volt.

Rögtön ügyvédjéhez ment előadni a dolgot és energikus, kiméretlen perben akarta kivívni a maga jussát.

A hetek multak. Timon idejét Zozo utáni bánkódása és a per iránti érdeklődése közt osztotta fel. Ugy hitte, ha a kedves, megszokott színlottok újra szeme előtt lesznek, nyugalma még inkább visszatér.

Egy reggelen inasa a kárpitost jelentette be. Néhány napja egyes javításokat rendelt nála. Oriási meglepetéssel látta, hogy a kárpitos két segédjével hat nagy, vászonba csavart tekereset tesz le a földre. A keresett és oly nehezen nélkülözött szőnyegek voltak.

Timonnak eszébe jutott, hogy még költözökös előtt kedvenceit régi meghitt kárpitosának adta át, részint, hogy apró javításokat eszközöljön rajtuk. Az izgalmas órák elfeledtették vele a dolgot és csak a szőnyegek hiányát észlelte.

Feledékenységének következményei két-

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

A bukaresti béketárgyalás

Pihennek a fegyverek a Balkánon

A Balkánról, a harctérről elterelődött most Európa figyelme Bukarest felé fordul, ahol most igyekeznek nyélbe ütni a balkánkérdést legújabbban rendezni hivatott békét. Csúpan Törökország áll még harcra készen Drinápolyért és egy újabb határvonalért, amelyet esetleg sikerül is neki megszerezni. Erőszakos és egyoldalú megváltoztatásáról a londoni reunio határozatának szó sem lehet, mert a nagyhatalmak ezt meg nem engedik s Oroszország már fegyveresen is készen áll, hogy a nagyhatalmak tiltakozásának tényleg érvényt szerezzen.

Egyébként a béke megkötésének lehetőségére minden remény megvan s habár Szerbia folytonos akadékoskodással huzza is a dolgot, mégis valószínű, hogy két héten belül a végleges béke meglesz és a fegyverek öldöklése nem kezdődik meg újra a balkáni horctereken.

A legutolsó eseményekről a következő táviratok számolnak be:

A török nyilatkozat nem engedékeny.

Páris, augusztus 1. Törökországnak Drinápolyra vonatkozó hivatalos nyilatkozata nem engedékeny és alig engedi remélni, hogy Törökország kényszerítés nélkül le fog mondani Drinápolyról. A hivatalos jelszó ez: inkább a megsemmisülés, mint a Drinápolyról való lemondás. Annál meglepőbb a Temps drinápolyi távirata, amely szerint a török kormány egy része belátta, hogy milyen haszontalan és veszedelmes volna továbbra is ellenállani a hatalmak egyhangú véleményének és hogy mennyivel jobb volna a drinápolyi kérdést a kompenzációk terére vinni. Ez a kompenzáció volna az Enosz-Midiai vonal kiigazítása és a hatalmaknak hozzájárulása a vámok négy százalékos emeléséhez. — A legfontosabb kompenzáció volna, hogy az egykori szövetségesek lemondjanak a hadi-

ségbejuttatták. Perének lehetetlen voltát szegyelte. Mit sem törődve a kárpitossal, azonnal telefonhoz nyult:

— Halló, halló, kisasszony. Központ. 47—47 . . . igen, 47 . . . Négy és hét, halló.

— Nézze uram mily szépek a rojtok — szólt hozzá a kárpitos.

— Halló, Latour ügyvéd . . . Igen, ön beszél?

Timon hangja remegett.

— Halló, a szőnyegek miatt . . .

— Csak nem! Jó hír? Tegnap volt az ítélet?

A kárpitos két gyönyörű kis imaszőnyeggel közeledett, de Timon feltartóztatta.

— Hogy, mindent megnyertünk? Megnyertük a pénzt. De hisz az lehetetlen!

Lecsapta a kagylót, a megrémült kárpitosra kiáltott:

— Hát nem hallja? Elitelték őket négy hónapra! Megnyertem a pert.

Az ember ijedten hátrált, otthagvva gazdát és szőnyeget, míg Timon a szőnyegekre meredve, rekedten kiáltott:

— Megnyertem, elitelték őket! Oh, én gazember!

kárpótlásról és a hatalmaknak az az ígérete, hogy Törökországot pénzügyi téren támogatni fogják.

Az orosz föllépés.

Pétervár, augusztus 1. A tegnap tartott minisztertanácson a hadsereg és a tengerészet vezérkarának főnöke is részt vett. Az ülésen nagyon fontos határozatokat hoztak a Törökország ellen tervezett akció tekintetében.

Páris, augusztus 1. Jól értesült körökben azt hiszik, hogy a Bujukdere előtt veszteglő Radiszláv és Kagul orosz hadihajók az orosz nagykövet parancsára a Fekete-tengerre fognak hajózni, hogy erősítsék ott a tengeri haderőt és további parancsig ott maradjanak. A Temps ehhez megjegyzi, hogy Oroszország ígéretet kapott Berlinben, amely szerint Németország beleegyezik abba, hogy Oroszország föllépjen Törökország megfenyítésére, de ezt az akciót előbb be kell jelenteni a nagyhatalmaknak és az akció helye csak az európai Törökország lehet, de még annak bármely pontját is csak ideiglenesen lehet megszállni.

Tanácskozás Bécsben.

Bécs, augusztus 1. Giers orosz nagykövet, aki tegnap tért vissza Marienbadból, tegnap hosszabb tanácskozást folytatott Berchtold gróf külügyminiszterrel a hatalmaknak Törökország ellen való akciójáról. A török nagykövet, akinek Gmundenből tegnap kellett volna visszatérnie, azonban konstantinápolyi hivatalos táviratok miatt utazását elhalasztotta, tegnap meglátogatta Berchtold gróft, hogy Törökország magatartásáról tanácskozzék vele.

Török kegyetlenkedés.

Szófia, augusztus 1. Jó forrásból származó jelentések szerint a törökök a határon kívül fekvő bolgár helységeken a lakosságot lemészárolják, a házakat kifosztogatják és felgyújtják, az asszonyokat pedig megbecsülik.

Szófia, augusztus 1. A kerületi hatóságok jelentése szerint a török haderő és a kurd lovaság még mindig nyugtalanítja a bolgár határ mentén levő területek lakosságát. A törökök kifosztják a határfalvakat, elrabolják az asszonyokat és leányokat. Mindenütt, ahol a törökök megjelennek, pánik félelem fogja el a lakosságot. A bolgár kormány újra tiltakozni fog a portánál.

A leszerelés.

Páris, augusztus 1. Itt úgy tudják, hogy a bolgár delegátusok az ötnapos fegyverszünet következtében javasolni fogják, hogy a hadviselők azonnal és egy időben szereljenek le.

A bukaresti béketárgyalások.

Bukarest, augusztus 1. A román és bolgár delegátusok tegnap este a külügyminiszteriumban Marghiloman pénzügyminiszter elnökele aatt összeültek, hogy a Bulgária és Románia között függő kérdésekről tárgyaljanak. Miután a bolgár delegátusok a román kormány által javasolt új Dobrudza-határ ellen kifogást emeltek, megegyeztek abban, hogy a tanácskozásokat mára halasztják.

A szerb és görög delegátusok tegnap este külön tanácskozást tartottak követeléseik formulázása végett. Ma fogják megkezdeni tanácskozásukat a bolgár delegátusokkal.

Bukarest, augusztus 1. Tegnap este fél kilenckor a román és bolgár delegátusok ülésre gyültek össze, amelyen Nitu Majorescu elnökölt. A miniszterelnök a román kormány nevében előterjesztette az új román-bolgár határra vonatkozó terveket, amelyeket a román földrajzi intézet igazgatója, Enescu készített el és a román vezérkar jóváhagyott. A tervek szerint az új határ Románia és Bulgária között a következőképpen alakul:

Kezdődik a fekete-tengermenti Ekrene mellett a Batova folyó torkolatánál, déli irányban Balesik kikötőtől. Nyugat felé haladva, a határ Kadikőj falun át Dobrics várostól délre a Deliorman hegység alatt vonul és a Dunától 15 kilométernyire, Turtukájától nyugat felé ér véget.

Toncsev bolgár delegátus szólalt a javaslathoz elsőnek. Konstatálta, hogy a románok által követelt határ egészen más, mint a mit a románok még a konfliktus kitörése előtt követeltek. Az új tervek szerint ugyanis a határ nem Turtukája-Dobrics-Balesik, hanem Ekrene-Kadikőj volna. Toncsev kormánya nevében kijelenti, hogy dacára ezen újabb követeléseknek, bolgár részről nem támasztanak nehézséget, mert a békét mindenkéül előbbre valónak tartják és nem akarják, hogy a Szilisztria kérdésében előállott huza-vona tovább is tartson a két állam között.

Titu Majorescu ezután előterjesztette Románia további követeléseit. Ezek szerint:

1. Le kell bontania Bulgáriának a határon, ugyszintén a Ruszcsukban és Sumlában levő erődöket.

2. Garanciát kell adni arra, hogy a Macedóniában élő kucó-oláhok vallásukat szabadon gyakorolhatják, iskoláikban a román nyelvet tanítják és román püspökök protektorátusa alá tartozhatnak.

3. Románia követeli, hogy Bulgária egyidejűleg az összes államokkal is megkösse a békét.

Bolgár-román katonai egyezmény.

Bukarest, augusztus 1. A Viturul jelenti, hogy a békedelegáció tegnapi ülésén szóba került egy bolgár-román katonai egyezmény létesítésének lehetősége. A tervet bolgár részről hozták fel és Toncsev békedelegátus beszédében hivatkozott is a két állam barátságos együttműködésére.

Bukarest, augusztus 1. A román hadsereg eddig husz millió frank készpénzt fizetett ki a bolgár lakosságnál eszközölt bevásárlásokért.

Színház

* Nyáray Antal, a Király-színház tagja a világhírű cabaré-művész. társulatával hét-főn és kedden lép föl az Apollóban!

* Az apollóban nagyszerű két órás műsor keretében kerül színre a kacagató mozi-szkeccs: „Házasodik az uram”. Jegyek előre válthatók vagy előjegyezhetők telefon útján.

* Ma délután 4 órakor az Apollóban olcsó helyárok mellett megláthatja a nagyszerű kacagató mozi-szkeccset: „Házasodik az uram”-at.

* A mozi-szkeccset már délután láthatja olcsó helyárok mellett. A délutáni előadás kezdete 4 órakor az Apollóban.

Augusztus 2-án

és a következő napokon a „Széchenyi-kávéházban, szép idő esetén az udvaron ::

nagy Cabaré-előadás.

BELEPTI DIJ NINCS!
Becses pártfogást kérnek: Arányi Testvérek, igazgatók.

Epizódok egy nagy bohém életéből

Beszélgés
Nyárai Antallal

Kedves, illusztris vendége van Debrecen városának. Csak úgy váratlanul, ötletszerűen toppant közénk, ahogy egy szép gondolat, vagy meleg nyári napokon a buborékos futóeső keres fel bennünket. Nyárai Antal, a bohémek színész-királya, a legnagyobb magyar operette-komikus érkezett Debrecenbe, ahol néhány estén a leglengőbb Muzsának kegyeit akarja kiudvarolni.

— Sohasem voltam még Debrecenben, — mondta cigányos kedélyességgel — s igazán meglepett, amit itt tapasztaltam. Ilyen nagy városban ennyi — *kicsinyességgel* még nem találkoztam. Pompás pályaudvara előtt — *pompátlan* tér. Gummikerekű kocsikban tüzes paripák ragadják az idegent — *egyik gödörből a másik árokba*. S mikor végre az „Angol királynőbe” beérkezik, van alkalma gondolkodni, minek is találták ki valaha az — *angol komfortot?*

— Szóval . . .

— *Szep* volt és nagyon „*eretem* . . .” — Be fogom vétni életem történetébe. Már intézkedtem is, hogy fejezetet nyissanak neki. . . Mert reméltem, hallották, hogy darabot írnak rólam . . . Életemből . . . És magam játszom benne a főszerepet . . . Szép darab lesz; olyan, mint az élet . . .

S élénk, beszédes szemei kiragyognak, mint *Casanova*, — melyet szintén ő interpretált magyar színpadon — lángra gyújtotta a világ minden táját, ahol az ő történetét ismerik. Tóni, az örökifju, logikátlan és pénztelen Krózus, aki ezeket keresett és dobált szélnek, most megint ott áll, ahonnan elindult, új színeket, új formákat és új pénzfórasokat keres. De térjünk vissza a darabhoz.

— Mi lesz a címe?

— „*A színész . . . Epizódok egy nagy bohém életéből . . .*” Az én életemből . . . Nem én írom, csak az eszme az enyém. — Mozi-szkeccs lesz, de olyan, amelyet még nem látott a világ . . . Igazi Nyárai-vér . . . Mikor elmondtam az igazgatóságnak, menten leszerződtek. Egyelőre két hónapra. Ha azonban sikerül, lefordítatjuk és világgá megyünk vele . . . Bécs . . . Berlin . . . Páris . . . London . . . Itt szeretnék játszani . . . Itt még nem játszottam . . .

Nézem megcsapzott, deresedő fejét, örökifju arcát, beszédes szemeit. Ilyenek lehettek a régi mesterek . . . Tintoretto, Rubens, Rembrandt, Szilajak, rendszertelenek, gondnemesmerők . . . Tóni pedig legyint egyet a kezével és mosolyog, ahogy csak ő tud mosolyogni: melegen, szívet-lelket megringató hipnotikus erővel:

— Ha pedig a dolog vízbe esik és „*zenét*” jelent (tessék a jövő zenéjére gondolni), akkor . . . akkor a Király-színházban lépek fel egy olyan darabban, amelyet nekem írnak. — Vagy máshol, mit tudom én, hol . . . Hiszen az oly mindegy . . . Debrecen, Budapest, Páris: csak a *követet*, meg a *kiszolgálás* változik . . . Itt is, ott is akad egy — *Angol királynő*. Ahol holnap fellépek . . . Remélem eljössz?! . . .

Igen, Tónikám! Ifjúságunk visszajáró lelke, bátor küzdelmeink legősibb gondtalanja: Bohémkirály. Akiben együtt lakozik a szép és tökéletes, — kellemes, könybe-kacajba hajló . . . Ösbőlény, vagy ha úgy tetszik,

cigány-titán . . . Aki előtt nincsen olyan rendszer és forma, melybe a Te nagyszerű forradalmi tehetséged beillenék. Te, színészek Grengoárja! . . .

Conferencier.

A belügyminiszter a „rossz leányok”-ért

Leirat Debreczenhez
és Hajdúvármegyéhez

Debrecen város és Hajdúmegeve közigazgatási bizottságához tegnap rendelet érkezett Sándor János belügyminisztertől. Ebben az állam szakit azzal a bátortalansággal és álszeméremmel, amellyel eddig mindenütt a legfelsőbb helyektől a legalsó fórumokig a társadalom legnyomorultabb, legszánandóbb teremtéseinek sorsát intézték. Oriási küzdelmet kellett folytatni a társadalom legjobbjainak, *Prohászka* Ottokár székesfehérvári püspökkel az élükön, *Tisza* István gróf hatalmas támogatásával, amíg a „Magyar Egyesület a Leánykereskedés ellen” a saiat tevékenysége körében szerzett tapasztalatai alapján feltudja keltetni a kormány figyelmét azokra a meggyökeresedett halvélményekre, melyek az egész közvéleményben, de elsősorban a hatósági hőszegekben találhatók, amelyek valóságos melegágyai a kizsákmánvolásnak, az emberkereskedésnek s a legkülönbözőbb üzelmeknek.

— A vidéken — mondja a miniszter — eme visszataszító állapotoknak ma is számos maradványa észlelhető.

A miniszter a kérdésnek kormányhatósági szabályozását tartja szükségesnek s addig is, míg törvényt alkotnak, sürgős intézkedésekre hívja fel a vidéki hatóságokat tegnap érkezett rendeletében.

Az emberkereskedelem elleni küzdelemnek gyümölcse az 1908. évben alkotott 36. törvénycikk, mely egy fejlettebb jogszolgáltatás terén már alkalmazásban levő alapelveket tartalmaz. A városok részéről alkotott szabályrendeletek azonban hézagosak és azért a miniszter kimondja, hogy noha azok a nők, akik rendőri felügyelet mellett kerülnek mulatóhelyre, a tulajdonossal szabadon egyezkedhetnek, nem köthetnek olyan megállapodást, amely az ő szabad mozgásukat, távozásukat és elköltözésüket, hozzátartozóikkal való érintkezésüket, általában személynél szabadságukat a tulajdonosnak szolgáltatná ki. Különösen hatalmas szociális lépés a miniszternek az az intézkedése, hogy ezek a könnyelmű teremtések, akik egy-egy szép, cifra rongyért, vagy csillogó ékszerért százakat, sőt ezeket fizetnek belőlük élő gazdáiknak, mikor tőle távoznak, elvihetik magukkal ingóságait, azokat semmiféle címen, tehát adósság címén sem szabad visszatartaniok. Elképzelhetetlen visszaélések történtek ezen a téren, mint a miniszter mondja, a rendőrhatalóságok erélytelensége, de sokszor büntetés elnézése, sőt összejátszása következtében. — Ezért fölszólítja Sándor János belügyminiszter a polgármestert és alispánt, hogy haladéktalanul intézkedjék: a rendőrhatalóság az imént említett alapelveknek eljárása közben minden egyes esetben szigorúan érvényt szerezzen s az e részben bármilyen módon tudomására jutott visszaélések, mulasztások, erélytelenségnek a rendelkezésre álló eszközök teljes súlyával leendő megtorlásáról gondoskodjék.

A belügyminiszter a leánykereskedés burjánzásának elősegítésére különösen alkalmas visszacsapásoknak megszüntetése érdekében elrendeli, hogy *huszadik életévének betöltése előtt senki sem vehető fel a rendőri felügyelet alatt álló nők lajstromába* és aki ilyen igazolványt szerezni akar, személyesen köteles megjelenni a hatóságnál.

A hatóságnak pedig az a kötelessége, hogy részletesen kihallgassa arra vonatkozólag: mi indította a szerencsétlent erre a lépésre, nem beszélte-e valaki rá? Felvilágosítandó, hogy a mulatóhelyről bármikor szabadon

távozhathat arra való tekintet nélkül, hogy annak tulajdonosával szemben tartozása van-e, vagy sem. Távozása alkalmából személyesen újból kihallgatandó, mindeme körülményekre vonatkozólag s újból felvilágosítandó a törvény által részére biztosított jogokról.

Ezek az intézkedések a város által alkotott szabályrendeletben felveendő, illetve az ezekkel kiegészítendő.

A rendőrbíró előtt

Apró esetek

Emberek, akik az élet utain csak apró lépéssel járnak, alig hagyva nyomot maguk után, gyakran ütköznek a kihágási törvénybe. Vagy a bánatukat fojtják alkoholba ilyenkor, vagy a szegénység okozta kényszer hajtja őket olyan utra, amely a rendőrséghez vezet. Ilyenkor aztán sok fura históriának lesznek önkénytelen szereplői. Ime, két jellemző eset.

Aki megjárdt a víztől.

Fekete, bozontos haju, erősen ápolatlan szakállas oláh kerül a rendőrségre. Gyalogsszerrel jött idáig és kényszerutlevéllel szeretett volna hazamenni Eötvösfalvára. Állítólag Szolnokról jött és egy krajcárja sincs. Ez a recipéje a máramarosi és felvidéki tótnak-oláhnak, aki falujából állattal, fával usztat lefelé a Tiszán, vagy jön előre a magyar városokig. A pénztét, amit az uton keres, hazaküldi családjának, aztán jelentkez kényszerutlevélért. Így akarja megtagadni az utiköltséget. Jól ismerik már ezt a fogást a hatóságok s legtöbbször megtagadják az utlevelet.

Am az elutasítottak sem estek fejük lágyára, kimennek a vasuti állomásra vagy valamelyik köztérre és leheverednek. Ennek rendszerint előállítás a vége. Mint emberünkkel is történt.

Hogy hívják?

— Kit, engem, téged? — kérdi rava-szul. Majd mikor szóhoz engedik előadja szomorú történetét.

— A Tiszán usztattunk lefelé pár hét előtt. Fát szállítottunk Szegedre. Közbe azonban megáradt a folyó, úgy hogy a legrosszabtól lehetett tartani. Én ugyan csak 40 éves vagyok, de szeretem az életet és egy csepp kedvem sem volt elpusztulni. Ott-hagytam a tutajt és megszöktem. Aztán gyalog jöttem Debrecenig.

— Kért már kényszerutlevelet?

— Kértem, de nem kaptam.

— Nohát, most se kap. Ellenben toloncuton kerül haza.

— Színe tátye bune! — mondja illedelmesen, de most már — románul.

A célját elérte. Ingyen viszik haza. Sőt így még jobb, mert enni is adnak az uton, ami a kényszer utlevéllel nem is jár.

Aki a jegyesit nem ismeri.

A szerelem a legnagyobb kincse az emberiségnek. Mert nemcsak a gazdagok, de a koldusok is részesülnek áldásában. Így a szegény cselédembernek sem kell törnie a fejét, mint szerezze meg a boldogságot, ha az egy pár szép szem alakiában mosolyog, kacsingat felé. Mindig akad egy szépen beáryalt köztér, vagy liget, ahol megpihenhetnek egymás mellett, akik jól érzik úgy magukat. Amint egypár cseléddel az tegnap este is történt. A fiu derék, barna szemű laboráns legény, a leány szőke, cseresznye-ajakú szobacica, egy szép júliusvégi éjszákán beh megértették egymást. Még augusztus elsején reggel is összebuja találta őket az egyik őrsem.

A rendőrbíró elé kerülnek.

— Az a leány tisztességes leány! — védi a hajadont a lovag. És az én — meny-asszonyom.

— Mi a neve?

— Nekem?!

— Nem, a leánynak?!

Fogas kérdés. A fekete gyerek rákvörösre válik, kiül homlokára a vereitek, majd fanyarul megvakarja a fejét:

— Ezt már igazán — ő tölle kellenék megkérdezni.

Meg is kérdezik. Aligha nem a „völegény“ is meg fogja jegyezni magának. Két napot kapott érte — jegyajándékul.

(gy. zs.)

HIREK

Miklóssy püspök a zsidóságról

A felekezeti békességnek és megértésnek szép példáját adta Miklóssy István, az új hajdudorogi püspök, akinél a minap tisztelgett a sátoraljaujhelyi zsidó hitközség és szentegylet előljárósága Székely Albert dr. ügyvéd vezetésével.

Székely Albert dr. meleg hangú, ősi héber citátumokkal ékes beszédben üdvözölte a püspököt, aki meghatottan válaszolt.

Hangoztatta, hogy a zsidó vallás az alapja a keresztény vallásnak s az egy Isten imádásban s az általános emberszeretben egyek vagyunk mindnyájan. A becsületes és tisztességes zsidó vallásu magyar embert épen úgy szereti és becsüli, mint a hasonló keresztényt. Ábrahám, Izsák és Jákób ősapák, Mózes nagypróféta és a zsidók nagyjai s prófétái előtt épen úgy meghajítja fejét, mint maguk a zsidók, és mint egyházfejedelem is megfogadja, hogyha lehet, ezentul is még fokozottabb mértékben fogja hirdetni a kereszténység megalapítójának azt a magasztos dogmáját, mely már az ótestamentumban is benfoglaltatik: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

Aki nem így érez, aki nem így cselekszik, — fejezte be István püspök beszédét — az nem lehet sem igaz főpap, sem igaz ember!

A sátoraljaujhelyi zsidóság küldöttjei mély megilletődéssel hallgatták végig e remek beszédet.

— **A király Boromissza püspökhöz.** Szatmárnémetiből táviratozzák: A király ma papságának ötvenedik évfordulóját ünneplő Boromissza püspökhöz a következő táviratot küldte:

Áldozársága ötvenedik évfordulója alkalmából őszinte szerencse kívánataimat fejezem ki

FERENC JÓZSEF.

— **A nyirbátori választás.** Nyirbátorról táviratozzák: A Baltazár-párt oly erősnek érzi magát és oly bizonyos győzelmében, hogy a választási küzdelem munkáit csak vasárnap kezdi meg. Vasárnap érkezik nagy kísérettel Nyirbátorba Baltazár Dezső dr., akit nagy ünnepélyességgel fogadnak. Az ünnepi beszédet Szabó Lajos esperes fogja mondani.

— **A pápa nagybeteg.** Rómából táviratozzák: Beavatott egyházi körökben nagyon aggodnak a pápa egészsége miatt. Állapotát annyira súlyosnak tartják, hogy senkit sem eresztenek a pápához.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Darvas Miklóst és Darvas Miklósnét az egyéki állami elemi iskolához tanítónak, illetve tanítónővé nevezte ki.

— **Miniszterek az árvízterületen.** Megemlékezünk arról, hogy Sándor János belügyminiszter, Ghillány Imre báró földmivélségi miniszter és Koós Mihály belügyminiszteri osztálytanácsos a hét elején Erdélybe utaztak, hogy személyesen szerezzenek benyomást a károkról és ellenőrizzék a hatóságok intézkedéseit. A miniszterek vasúton, automobilon és hajtánvon bejárták a Maros, Küküllő, Nyárad, Saió és Szamos árvíz-sújtotta vidékét, és az árterületen mindenütt alapos szemlét tartottak. Három napos ut után a földmivélségi miniszter és osztálytanácsosa ma reggel hét órakor Kolozsváron át Budapestre érkeztek, a belügyminiszter pedig Nagykapusra utazott.

— **A hódmezővásárhelyi diszpolgárság.** Hódmezővásárhelyről jelentik a Politikai Híradónak: Arra a felebbezésre, amelyet Kun Béla nyújtott be Sándor János belügyminiszterhez Tisza István gróf hódmezővásárhelyi diszpolgársága ellen, ma érkezett le a döntés, amely a bizalomra és a diszpolgárságra vonatkozó határozatot jóváhagyja, a felebbezést pedig elutasítja, mert a határozathoz szükséges és törvényes alakiságok megtartottak, a törvényhatósági közgyűlés egy részének érzelme pedig nem lehet mértékadó. Még egy bírói panasz van hátra, amelyet Kovács József és hatvanhárom társa nyújtott be a közigazgatási bírósághoz. Ha ezt is elintézték, átadják a miniszterelnöknek a diszoklevelet.

— **A győri ágyugvár építése.** A győri ágyugvár építésének megkezdésére serényen folyik az előkészület. Schidl Lajos építőmester a Skoda-társaság megbízásából tegnap kijelölte a vásárolt 42 katasztrális hold területen az ágyugvár helyét. A területeket pontosan megmérték és ennek alapján az építési tervet tüzetesebben kidolgozzák.

— **A miniszterelnök Budapesten.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tisza István gróf tegnap este a fővárosba érkezett.

— **Vanderbilt Gladys válik gróf Széchenyi Lászlótól?** Párisból táviratozzák: A Petit Parisien a következő érdekes hírrel szolgál: Gróf Széchenyi Lászlóné Vanderbilt Gladys el van tökélve, hogy felbontja házasságát, amelyet 1908. januárjában kötött Newyorkban és azzal okolja meg elhátározását, hogy férje, gróf Széchenyi László, a hozomány nagy részét a tőzsdén és mérész vállalkozásokban elvesztette. Vanderbilt Gladys tudvalevőleg 35 millió frankot kapott hozományul. Az idén februárban egy albán küldöttség felajánlotta a fejedelemséget gróf Széchenyi Lászlónak, de a grófné hallani sem akart róla, hogy uralkodó hercegné legyen és az ő unszolására férje visszautasította a felajánlott koronát. Gróf Széchenyi Lászlóék választásáról már egy régebbi jelentésünk is beszámolt, de akkor a híresztelést nem erősítették meg. Most aztán több forrás is jelenti a válási szándékot. Egy későbbi távirat megcáfolja a válási hírt s csak azt erősíti meg, hogy Széchenyi gróf nem szerencsésen gazdálkodott felesége hozományával.

— **Fajborok palackozva** literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Öt török herceg Bécsben.** Trieszthől jelentik: Szerdán este befutott a trieszti kikötőbe a Kavalla nevű török jacht. A jacht földézetén öt török herceg volt, akik tegnap innen Bécsbe utaztak.

— **Katonák szabadságolása.** Bécsből táviratozzák: Ama hírrel szemben, hogy a XV. és XVI. hadtest területére behívott tartalékosokat szabadságolják, kijelentik illetékes helyen, hogy ez ugyan nincsen még tervbe véve, de az árvíz területéről behívott tartalékosokat hazaeresztik.

— **Jön Nyáray Antal az Apollóba!**

— **Szávay Gyula a Petőfi-dalkör diszelnöke.** A Petőfi-dalkör e hó 27-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, ahol a jelentések és felmentvények megadása tárgyaltatott. Egyben az elnöki állásáról lemondott Szávay Gyula a diszelnökök sorába választatott. A tisztségek következőképp töltettek be: Hódy Béla dr. elnök, Thaisz Arthur és Iklódy János alelnökök, Szabó Ferenc dr. ügyész, Dózsa György titkár, Pálfi Lajos karmester, Ganófszky Lajos pénztárnok, Varjassy Gyula és Vitárius Sándor pénztári ellenőrök, Apródy József és Mihálovics Ignác jegyzők, Pásztor György és Pásztor József körgazdák, Sarkady Mihály és Szabó Sándor könyvtárnokok, Philipp Rudolf és Kelemen Imre zászlótartók, Ullrich Jenő, H. Sinay Gyula és Horváth Gyula számvizsgálók. Választmányi tagokul választottak: Márton Gyula, Zelinger Ede, Hamar László, Horváth János, Jánossy Zoltán, Darvas Béla, Móritz Ferenc, Molnár János, Balogh Antal, Püspök Sándor, Böör Ferenc, Tanás István, Gáll Imre, Balázs Sándor, Cséky István, Péntzes Gyula; póttagokul: Biczó Gyula, Szöllőssy Dániel, Kostva János, Jánky Béla, Éliás István, Beliczav Lajos és Bagosi József. A dalkör szokásos augusztus 2-iki mulatsága a tisztikar-változás miatt elmarad s helyette augusztus hó 20-án Istvánkirály napján nagyobb szabású, kedves estélyt fog rendezni a nagyerdőn.

— **Repülés Berlinből Budapestre.** Berlinből jelentik: Schoeller aviatikus tegnap délután öt órakor egy utassal Kemnitzbe repült, ahova hét órakor érkezett meg. Onnan Budapestre akarja utját tovább folytatni és ezzel a repülésével pályázni fog a német nemzeti repülő díjra.

— **A miniszter pásztorórája.** Párisból táviratozzák: A „Piccolo“ írja a következő épületes történetet. Az egyik fiatal miniszterrel esett meg a kellemetlenség, hogy egy pásztorórán ott kapta a szemfüles férj ő kegyelmességét. Kényelmetlen helyzetéből sikerült ugyan neki elmenekülni, kiletét azonban mégis felfedezték és annak rendje és módja szerint jelentkeztek nála a felszarvazott férj segédei. A miniszter dolgozó szobájába vezette az urakat, akikkel jó negyedórát tanácskozott. Azután mosolvogva lépett be államtitkáriához, aki mindenekelőtt a párbaj feltételeiről érdeklődött. — Micsoda feltételekről beszélsz — nevetett a miniszter. Szó sem volt köztünk a feltételekről. Ezek a jámbor emberek kifejtették előttem, hogy mennyire derék ember a férfi és kérek, hogy tüntessem ki a becsületrenddel.

— **A vásártéri „Uránus“** nvári-színházban 6 mozgó fényképből álló műsor és a következő művészek szerepelnek: Kassai Károly, Lévai Farkas Pál, Márkus József, Zobel Elza és Schott Rózsi. Csak egy előadás, kezdete fél 9 órakor. „Az ágyraírás“ című 1 felvonásos életkép utolsó előtti előadása. Jegyek előjegyezhetők 3—28 telefonon, vagy személyesen az Uránus irodájában.

— **Agyonsújtotta a villám.** Vezenyéről táviratozzák: A hétfő délutáni nagy vihar nemcsak a gyümölcsösben tett kárt, hanem emberáldozatot is követelt. A villám agyonsújtotta Halász Gergely kovácsmester feleségét az udvaron lévő eperfa alatt, ahol Szilágyi Sándornéval ült, akinek azonban nem történt baja.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi béház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

Hasznos tudnivaló, hogy vasutasoknak fényképes igazolványhoz szükséges :: ::
fényképet 1 koronába számítja
Balkányi Antal fényképész, Piac-u. 46. (Békés Lajos mellett).

— **Csábitanak a kivándorlásra.** Szatmárról jelentik: Szatmármegyében a kivándorlás újabb ismét nagy méretet ölt. A csendőrség megállapította, hogy Nagykároly a csomópontja az utlevélnélküli kivándorlóknak. Az ügynökök ide rendelik őket és innen indítják a szállítmányokat, részben Marcheggén át Bécsbe, részben pedig Királyházán vagy Csernovicon át csempészik ki őket a határon túlra. A kivándorlási ügynökök most sorra járják Haidu, Szilágy, Ugocsa, Szatmár és Máramaros megyéket és árvíz által sújtott lakosságot ráveszik a kivándorlásra. Alig mulik el nap, hogy a határrendőrség egy-egy csapat kivándorlót ne tartóztatna föl a határon.

— **Az Uránus (Korona-passage)** mai ki-tünő műsora: 1. Az ügyetlen utcalocsoló, rendkívül nevetető. 2. Az árva gyermek, életkép. 3. A meghívó, humoros jelenet. 4. A hivatlan vendég, bohózat. 5. Pali szűk ruhája, rendkívül nevetető. 6. Mekkai zarándokok, festői képek, természeti felvétel. 7. A washingtoni állami nyomda, ismeretterjesztő. 8. Bivaly-vadászat Kokinkinában. 9. Egy szegény anya története, életkép két részben. 10. A szív nem felejt, modern társadalmi dráma két részben. Előadás este 8 és 10 órakor, folytonos hemenet. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek.

— **Valódi angol és amerikai tenisz-rakettek,** lapbdák és teljes tenisz-felszerelések Mentze Henrik áruházában a legjobb és legolcsóbb.

— **Cáfolat.** Csaknem kivétel nélkül az összes magyar lapok után beírta hazánkat mai napon a hír, hogy én, alulírott közelebb megjelentem a póstyéni zsidó zsinagógában tartott istentiszteleten, ott a árvizkárosultak érdekében „szentbeszédet” tartottam s végül a hitközség tagjait adakozásra hívtam fel, s egybe is gyűlt 43 korona. Hát ebből annyi igaz, hogy Pöstyénben, honnan 25 napi ott tartózkodás után tegnap jöttem haza, meleg érdeklődéssel buzgólkodtam az árvizkárosultak segélyezési akciójában, s mint egyik főmegbíztott, igen csinos összeget is kerestem össze gyűjtőivem által; az is igaz, hogy a póstyéni evangélikus templomban július hó négy vasárnapján, református szertartás szerint, én végeztem a magyar istentiszteletet s július 27-én alkalmi egyházi beszédet tartván, az adakozásra való felhívás és a gyűjtés tényleg az árvizkárosultak javára történt s ott és ekkor jött be a 43 kor.; de hát az nekem eszembe sem jutott, hogy mondott céllal a zsidó zsinagógában is megjelenjek, mert azt vajmi nagyon természetes dolognak tartanám, ha épen meg istentisztelet alkalmával nekem, a keresztvén embernek nem engednék meg ott a felszólalást. A hír a „Pöstyéni Újság” legközelebbi számában látott először napvilágot, de, hogy abba miképpen jutott a történet valóságnak ily elferdítésével, azt nem tudom, de őszintén szólva, nem is igen törődöm vele. Debreczen, 1913. július 31. Csiky Lajos, theol. akad. tanár.

Ma augusztus hó 1-én és a következő esteken a NEMZETI MULATÓBAN

a vasuti állomással szemben rendkívül szórakoztató műsorral új tagok, új énekek és táncszámokkal a következő tagok lépnek fel

Vajda Flóra,
előadó és énekesnő.
Eperjessy Gitta,
énekesnő.
Gombos Mici,
cuplé énekesnő.
Sugár Illi,
kabaré diva.

Miklóssy Illi,
táncosnő.
Palma Claire,
táncosnő.
Szántó nővérek,
nemzetközi táncosnők.
Karmester
Szécsi Elemér.

Egész éjjel nyitva.

Rendes árak. Kezdete este 10 órakor. Berki Lajos cigány zenekara reggelig muzsikál. Számos látogatást kér

ROSNER A.

— **Ezerhold pusztulása.** Csongrádról jelentik: A magas vízállás miatt — bár a Tisza néhány nap óta apadásnak indult — a mélyebben fekvő helyeken a víz fölfakadt. A fölfakadó víz a házak kertjeiben és a földeken nagy kárt okoz s a folytonos esőzéssel együtt ezer holdnyi területen tette tönk-re a termést. Az ármentesítő társulat működésbe hozta a nagy költséggel épített nagyvírti szivattyút, de kevés sikerrel, mert a rossz csatornázás miatt a víz nem jut el a szivattyutelepre.

— **A mérgezett kenyér áldozatai.** Párisból táviratozzák: A franciaországi St.-Priestben egy pékmester mérgezett kenyérral közel száz ember halálát okozta. A Biessy nevű sütőmester a liszthe borvot-ot kevert s ebből sült kenyéret, amitől egész sereg ember megbetegedett s mintegy százan meghaltak. Az ügyészség rendelkezése a lelketlen sütőmestert letartóztatták.

— **Csodás műsort mutat be az Uránus (Korona-passage).** 10 remek mozgókép kerül bemutatásra, egyik szebb a másiknál. — Tessék jegyet előjegyeztetni a mai előadásokra. Telefon 3—28.

— **Aratók a földbirtokos ellen.** Szatmárról táviratozzák: Szilágyi Lajos nagybirtokos aratói, — mintegy százharminc munkás — sztrájkba léptek, mert a földbirtokos ispánja két engedetlen aratót megütött. A munkások emiatt annyira dühbe jöttek, hogy Szilágyi földbirtokost és ispániát megakarták lincselni. A megtámadott emberek csak többszörös revolverlövéllyel tudták a munkásokat maguktól távol tartani, végre, a legváltóságosabb pillanatban lovas csendőrök érkeztek meg, akik a harcnak véget vetettek és a följúrtakat elvitték a szatmári ügyészségre.

— **Gondnokságok.** A debreceni törvényszék Nagy István 80 éves ref. vallásu magánzó, debreceni lakost az 1877: XX. t.-c. 28. § b) pontja alapján. Házi György 24 éves r. kat. vallásu püspökladányi lakost az 1877: XX. t.-c. 28. § a) pontja alapján gondnokság alá helyezte.

— **Férfi ingek, gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fia cégénél.**

— **A legfinomabb női kézi-táskák, pénzszivar- és cigaretta-tárcák, hőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.**

Steckenpferd-liliomteiszappan

Bergmann és Társától, Tetschen a. E. mint eddig, ezután is nélkülözhetetlen a bőr- és szépségápolásnál. Naponta elismerőlevelek. 80 filléért mindenütt kapható.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Ha a rabbi nem nőül. Aradról jelentik: Az aradi törvényszék felebbviteli tanácsa előtt tegnap tárgyalták Grósz Péternek, Körösbökeny község zsidó rabbijának a becsületsértési perét, Künsztler Arnold fakeskedő ellen. Künsztler ez év márciusában egy isteni tisztelet után a templomban ezt mondotta a rabbinak:

— Az olyan papot, aki nem teljesíti kötelességét, megvetem.

A körösbökenyi járásbírósnak annak idején fölmentette Künsztlert. A tegnapi tárgyaláson Künsztler azt vallotta, hogy amióta Grósz a községbe került, a hívők békéje föl van dülva. A legnagyobb bűne az a rabbinak, mondotta Künsztler, hogy nem nőült meg, holott olyan föltétellel választották meg, hogy minél előbb megházasodik. A hitközség elnöksége tavaly határozatilag meg is intette a papot és fölhiyta kötelességének a teljesítésére. A törvényszék a sok enyhítő körülmény figyelembevételével Künsztlert becsületsértésért negyven korona pénzbüntetésre ítélte.

HA VALAKI

spórolni akar, meojan városi bérház 8-ik helyiségébe, ott kaphat:

1 kg. I-ső rendű marhahúst . 1 K 52 fill.
1 kg. II-od rendű marhahúst . 1 K 36 fill.

Ugyanott olcsón vásárolhat gyenge borju-, juh- és sertéshúst, zsirnak valót és hályat, !!!! szolid és pontos kiszolgálás mellett !!!!

IFJ. VARGA ÉS BALOGH PÉTER

hentes és mészárosoknál, Simonffy-utca.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar bíró	817 50
Osztók díjel	620 50
A szászországi koronaárjarede	81 10
Az osztrák koronaárjarede	694 —
Jelzálogbank	414 —
Rimamurányi	692 50
Halgóvári	746 —
Köszöri vasút	638 50

Külföldi:

Magánlovasítolási kamatláb:

Bécs 5 7/8 %, Berlin 4 3/4 %, London 4 1/2 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Sz. E. (Strasser és Kösig) éabr. bizományos távirati jelentés	—
Sz. májusra	11 45
„ júliusra	11 90
1913. okt.	9 69
Rog. októberre	—
„ júliusra	8 25
Zab októberre	8 —
„ júliusra	8 —
Tengert 1913. év júliusra	7 32
aug.	—

Készára 5-tel drágább.

Magyar árumintakiállítás a külföldön.

A m. kir. kereskedelmi Muzeum a lefolyt években Konstantinápolyban, Szalonikiben, Belgrádban, Athénben, Czettiniében és legutóbb Fiumében igyekezett a magyar ipari termékek bemutatásával exportunk fejlődésére közrehatni. A vándormintaraktárak fényes sikere alapján az ilv áruminta kiállítások rendszeresítését határozta el a kereskedelmi miniszter, úgy, hogy a folyó évben is az őszi és téli hónapok folyamán Barcelonában, Kairóban, Kanéban és Corfuban fognak áruminta kiállítások szervezteni. A kamara érdekeltségének különös figyelmébe ajánlja a piacszerzés ez alkalmas, kedvező módját. A kiállítás céljaira átengedendő mintakollekció terjedelme, egybeállításának módozatai és a részvétel költségei tekintetében pedig készséggel nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek.

A cukorárak leszállítása. Bécsből táviratozzák: Az egyesült osztrák cukorfinomító bizottságának ügyvezetősége ma a cukor árát 1 1/2 koronával mérsékelte, továbbá a finomított cukor kontingensének hat százalékát eladás és adó alá bocsátás céljára felszabadította. A cukorárak leszállítása a nyerscukor olcsóbbodásának következményei.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Steiner Hermann Sid, Salamon Ábrahám Marosujvár, Fischer Bertalan és nővére utóda Budapest, Koronaherceg-u. 6.

MEZŐGAZDASÁG:

részére 3 kilométer hordozható vágány váltókkal és kocsikkal együtt — repaszállításra is alkalmas — eladó vagy bérbeadó. Kérdezősködéses „Olcsó 1000” jelű alatt MOSE RUDOLF BUDAPEST, !!!! hirdetőjébe keretnek. !!!! !!!!

ÜG

25—40

ajánlk

pénzbe

ZEMPI

DON

Hajduvá

szál

DEBR

Kistem

baz

Ra

nóst, l

azonna

Sütődé

1230—19

A c

3636—19

tétetik, n

Patkógyá

nek 1913

tandó 6%

kor. 22 fi

hó 16-án

koronára

lok és bu

augusztú

kezdetet

77. szám

alatt me

a legto

mellett,

fognak a

Meg

azon fog

végrehajt

Deb

Gyártj

csás

ÜGYES

25-40 év körüli agilis, nős egyén ajánlkozzék fix alkalmazásra :::: pénzbeszedőnek és üzletszerzőnek ZEMPLINER, HATVAN UTCZA 17.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdúvármegye :::: szállítói ::::

DEBRECZEN,

Klitemplom-
::: bazár :::

FÜRDŐRUHÁK,
KALAPOK,
CZIPŐK
NYÁRI
PAPLANOK,
Dörzs törülközők
!!! óriási választékban !!!

Raktárnokot,

nőst, lehetőleg kevés gyermekkel, azonnali belépésre keres a Gazdák Sütődéje Részvénytársaság. Böszörményi-ut 15.

1230-1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3636-1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Magyar Szabadalmazott Patkógyár részére lakostól 475 kor. tőke, ennek 1913. év május hó 3. napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 107 kor. 22 fill. perköltség erejéig 1913 évi június hó 16-án bíróság le- és felül foglalt és 1859 koronára becsült boltberendezés, szeszesitalok és butorokból álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 2-án délután 1/2 6 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Csapó-utca 77. szám alatt és Péterfia-utca 80. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi július hó 13-án.

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

Telefon 945. :::: Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető SZÜGVINÉL, (Hungaria-malem mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaok olcsón kaphatók.

1233-1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3458-1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Törley József és Társa részére debreczeni lakostól 123 kor. 50 fill. tőke, ennek 1912. év december hó 20 napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 67 kor. 76 fillér perköltség erejéig, 1913. évi június hó 7-én bíróság le- és felül foglalt és 1000 koronára becsült boltberendezés, pénzszekrényből álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 2-án délelőtt 1/2 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Szentanna-u. 36. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi július hó 13-án.

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
urá szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérbház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

1224-1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3634-1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Jelzálog és Hitelbank részére lakostól 300 korona tőke, ennek 1912. év január hó 1. napjától számított 8% kamatai és az eddig összesen 93 kor. 46 fill. perköltség erejéig 1913. évi június hó 17-én bíróság lefoglalt és 1760 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 4-én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Szentanna-u. 43. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi július hó 13-án.

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPÓKRÉM

Minősége kitűnő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Elismert legjobb motorok!

Messzesemő jótállás! Kézenfekvő feltevések!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos oszlopármotorok, magánjáróval is.
Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyárvállalatunk

40 év óta az első helyen áll

a sajtógyárak közt és szakkörökben
a legjobb hírnévnek örvend.

Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor- és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezésekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmokról, szőlőszeti és szemzőgépekről stb. stb.

Több mint 700 érem és első díjak stb.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

:::: borászati és gyümölcsértékesítési gépek különlegességi gyára ::::

1500 munkás. **Wien, II., Taborstrasse 71.** Képviselek kerestetnek.

Tíz szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. :::

Vidékről
apróhirdetéseket legcél-
szerűbb postátalvánnyal
feladni. Az apróhirdetés
szövege a postátalvány
szelvényén elfér. — Zárt
levélben is lehet; akkor
a hirdetés ára levélbélyeg-
ben csatolandó.

Jelíges leveleket
csakis kellő igazolás el-
lenében ad ki a kiadó-
hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással
nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Szerény Ibolya,
Piros rózsza jelígekre levél
van a kiadóban. 440

Árva
jelígekre levél van a ki-
adóhivatalban. 454

Csinos,
független orosz bölgy
150.000 korona készpénz
hozomány, kesőbb meg
nagyobb örökség, osztrák
vagy magyar férjét óhajt.
Csakis komoly ajánlko-
zó (vagyon, vallás mel-
lékes) írjanak, de ne név-
telenül, erre a címre:
„Hymen, Berlin 18.” 1809

Béla
már több mint 2 hónap
óta nem láttalak. Azt
hiszem észre veszed fel-
szólításomat, pénz sem
a mult hónapban nem
kaptam, holott eddig az
pontosan elsején megér-
kezett. Nem tudtam más-
képp segíteni, minthogy
e lap útján kérjelek, ne
hagyd el szerencsétlen
gyermeked és anyját.
Dolgozni gyermekünkötől
nem tudok. Magdád 436

25 éves
intelligens, művelt tanárnő
hasonló értelmességű uri
emberhez férjhez men-
ne. Csak kevés hozo-
mánya van. Kellemes,
izr. urak ajánlkozásait
„R. A. 2000” jelíge alatt
lehetőleg arcképpel és
foglalkozás megjelölé-
sével a kiadóhivatalba
kérem. 437

Édes anyám!
Nem tette meg, hogy ké-
résemet teljesítse. Nem
bánt a dolog, mert imá-
dom, csak hogy jövőmet
akartam magával meg-
beszélni. Vasárnap déiben
a személyvonattal utazom
Szegedre, ha mégis meg-
tehetné hogy felkeresse,
ki tudja mikor beszél-
hetünk újra, talán soha.
Vagy esetleg ha nincs al-
kalma velem találkoz-
hatni írjon akár helyben
akár Szegedre. Leveleit
mind megemmisítem.
Törvényjelen fia. 443

A Simonyi
uton, csütörtökön este
közönlött grenadinruhás
leánykát, ki később a 25-
ös számú villanyosra fel-
szállt, nagyon kéri „Zöld
ruhás” bámuloja a meg-
ismerkedést „I. E. A.”
jelígekre vár választ a
kiadóhivatalba. 439

**Jobb házból való nu
kereskedő
tanulónak
fizetéssel felvétetik:**
NEUMANN M.
cs. és kir. udv. szállító
PIAC-U. 51.

Alkalmazás

Üveges tanuló
Blattner Józsefnél felvé-
tetik. Csapó-utca 1. szám
alatt. 1759

Mindenek
cselédet, a ki jól főzni
is tud felveszek. Piac-
utca 77. kereszt épület
első emelet. 402

Helyben
és vidékre lapárusítót
keresünk. Egyes ember-
nek 5-6 korona napi
jövedelem. Jelenkezni
lehet e lap kiadóhiva-
talában. 341

Jó írásu
gyakornok felvétetik Gép-
írásban jártasok előny-
ben részesülnek. Czim a
kiadóhivatalban. 434

Házmester
felvétetik Miklós-utca 21.
Csakis gyermektelen
házaspár ajánlkozzék. 433

Különtéje

Megnyit
a „Béka áruház” Piac-
és Hatvan-u. sarkán, ahol
mesés olcsó árban kap-
ható: Futószőnyeg 80 L,
nagy szobaszőnyeg 10 K,
ágy garnitúra 8 K, ruha-
szövet 1 K, 3 rétv ágymadrac 10 K, 2 sz. paplan 4-50 K. 1715

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fű-
tések szakszerű kivitel-
ben jótállás mellett. Terv-
rajzot és költségvetést
díjtalanul készítek. Há-
zak évi jókarban tartá-
sát csekély díjazásért el-
vállalom. **Eyenes Antal,**
Miklós-utca 29. sz. Tele-
fon 379. 34

Házi koszt
Hatvani Károlyné (Kos-
suth-utca 25.) kosztoso-
kat fogad el házon kívül
vagy házban. Az által
hogy 3 napi előfizetést
is elfogad, alkalmat akar
nyújtani arra hogy min-
denki meggyőződést sze-
rezen a koszt kiváló-
ságáról. 415

Diszokleveleket,
címleptervezeteket, rek-
lámmenyomatványokat,
hirdetéseket és plakáto-
kat készít grafikus mű-
vész. Cime a kiadóhiva-
talban. 325

Vállalok
elemibe, polgáriba járó
gyermekeket teljes ellá-
tásr, német szóra, ha-
vonta 60 koronáért. —
Dworákné Felka, Sze-
pes, b. 414

Gimnáziumi
kisebb tanulók a kollé-
gium közvetlen közelé-
ben teljes ellátásra el-
fogadtatnak. Cim a ki-
adóhivatalban. 427

Podrász-
termemet Kossuth-utca
2. szám alá, városbáza-
épület helyeztem át. —
Möldner József. 428

Lakás

A várososhoz közeli
külsőségben két szobás
lakást keresek mellék-
helyiségekkel és kerttel,
esetleg kisebb házat ven-
nék bérebe. Ajánlatot vagy
címet tessék a kiadó-
hivatalban leadni 323

Miklós-utca 21.
Egy udvari lakás 4 szoba,
előszoba hozzátartozóval;
ugyanott 2 szoba, elő-
szoba hozzátartozóval; 1
irodahelyiség 1 szobával
kiadó. Értekezhetni a ke-
resztépületben. 315

Piac-u.
47. sz. a. egy csinosan
butorozott szoba azonnal
kiadó. 408

Kiadó
előszoba, két szoba, kony-
ha, kamara és pincéből
álló külön épület. Sze-
chenyi-kert, Huszár-utca
13. sz. a. 412

Egy csinos,
külön bejáratu szoba bu-
torral vagy anélkül azon-
nal kiadó. Miklós-utca
22. sz. 316

Csinosan
butorozott utcai szoba
külön bejárattal, villany-
világítással augusztus 15-
re kiadó. Ajtó-u. 26. 431

Egy
csinosan butorozott szo-
ba a piachoz közel kiadó.
Boldogfalva-u. 8. 441

A KERÜLETI BANK m. sz.

1798
:: üzleti helyiségét ::
augusztus elsejétől fogva
**Kossuth-utca
11. szám alá,**
a Kölcsonsegélyző régi
helyiségébe
helyezi át.

Kiadó

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek
való helyiség és egy szoba
kiadó. Széchenyi-utca 44.
szám. 727

Egy üzlethelyiség
Hunyady-utca 13. sz. a.
kiadó. — Értekezhetni
ugyanott. 1808

Börlhelyiség
fodrásznak, husmérés-
nek, hentesnek, cipész-
nek igen alkalmas, olcsón
azonnal kiadó. Miklós-ut-
ca 22. 435

Állás

Érettségizett
fiatalember órák adására
esetleg javító vizsgák
előkészítésére vállalkozik.
Czim a kiadóba. 404

Gép-
és gyorsírásban, valamint
könyvelésben jártas kis-
asszony irodába ajánl-
kozik. Cim a kiadóhiva-
talban. 359

Gazdaságba
ajánlkozok 26 éves volt
önálló kereskedő megfe-
lelő állásra. Ajánlatokat
„Gazdatiszt” jelíge a
kiadóka kérek. 413

Házgonnoki állást
keres intelligens, keres-
kedelmileg képzett ma-
gánhivatalnok, aki pél-
dás rendet tud fenntar-
tani. — Szives ajánlatok
„Megbízható” jelíge alatt
a kiadóhivatalba kéret-
nek. 324

Bejáró könyvelést
husz koronáért vállalok.
Cim a kiadóban. 411

Könyvelő,
aki a főkönyvvezetés,
mérlegésinálás minden
ágában kitűnő gyakor-
lattal bír, pénzügytér-
vezető állást töltött be,
állását változtatni óhaj-
ja. Esetleg több helyen
könyvvezetést is vállal.
Jelenleg is minden dé-
után szabad idő felett
rendelkezik. Cim a ki-
adóban. 388

**Páspökladányban a
Royal - szállodában**
minden időben kényelmes
szobák, meleg és hideg
ételek kaphatók. Mérsékelt
árak, pontos kiszolgálás.
Csengő a kapunál. A n.
é. utazó közönség becses
partfogását kéri: **Szantó
Márton,** tulajdonos. 1801

Adás-vétel

S. LATNIN-VIZ
a legjobb bugyhajtó. Kap-
ható a Deutsch-üzletek-
ben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi pap-
rikasztólegességű óriási
raktára Lindenfeld J.
Jenő fűszer-, gyarmat-
áru nagykereskedésében,
pénzügyi-palota. Telefon
79. sz. 1755

Utazókosarak,
kézbőröndök, sport- és
gyermekkoszok legolcsó-
ban **Schwarz M. L.**nél,
Piac-utca 52., megyeház
mellett. 26

11 holdas
tanya az Újföldön eladó.
Cim a kiadóban. 429

Szentimrei
sajáttermésű borok nagy-
ban és kicsinyben. Dara-
bos-u. 56. 411

Eladó
Nyil-utca 112 számú jól
jövedelmező ház. 1779

Uj
állapotban levő Pallas
lexikon olcsó áron eladó
18 kötet. Mérey István
Hajdunánás. 442

Egymalom-u.
7. számú teljesen új uri
ház eladó. Értekezhetni
Ercsei főszolgabíróval,
Hszoboszló. Telefon 4
438

**Egy jóforgalmu
vendéglő**
a város közepén, más
vállalat miatt azonnal
eladó. Átvételhez 15
ezer K szükséges. 1800
Cim a kiadóhivatalban

Pult
berendezés olcsón eladó.
Megtéríthető d. e.
9-12-ig és d. u. 3-6
óra között. Czim a ki-
adóhivatalban. 401

**Celluloid
CIMTÁBLÁK**
Ügyvéd urak részére
megrendelhetők kiadó
hivatalunkban.

Nagy kassza
pánczélszekrény, egészen
új eladó. Czim a kiadó-
hivatalban. 400

Butor
elutazás miatt majdnem
új olcsón eladó. Czim a
kiadóhivatalban. 403

Makulaturapapíros
olcsón kapható Piac-u.
49. sz., I. emeleten, a má-
sodik udvarban. 314

Uj! Uj! találmány Uj! Uj!
Nincs többé kifakult, át-
izzadt, peccsés, kopott
SÁRGA CIPO
bármilyen
színre be-
het festeni. —
Eredeti, új
szint kap. Át-
festés egy pár 1 korona
FALUSSY KÁROLY ci-
pésznel, Csapó-u. 41. 187

Használt
kopirprés kerestetik. Cim
a kiadóhivatalban. 390

Kimaradt
üzleti könyvek kiadóhi-
vatalunkban míg a kész-
let tart, igen olcsón kap-
hatók. 312

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kap-
hatók nagy választékban
Weisz Ferenc asztalos-
nál, József kir. herceg-
utca 7. szám. Telefon:
10-90. 1

Ház,
mely áll egy háromszo-
bás és két szobás lakás-
ból, nagy gyümölcskert-
tel eladó. Bővebb felvi-
lágosítással, a kiadóhiva-
tal szolgál. 364

Kopirkönyvek,
valódi Heller patent, a leg-
keresettebb gyártmány,
1000 lapos 4 60 kor., 500
lapos 2-60 koronáért kap-
hatók Hoffmann és Kro-
novitz könyvnyomdájá-
ban, Piac-u. 49. 311

**Zománcz
CIMTÁBLÁK**
feliratok, számok meg-
rendelhetők Hoffmann és
Kronovitz könyvnyom-
dájában, Piac-utca 49.

Zsákok,
rostáló- és vízmentes
ponyvák olcsón besze-
rezhetők Fohn zsáküzle-
tében, Deák Ferenc-utca
14. Iparkamara bérpala-
tájában. 1537

Szenvedélyes
jelvénygyűjtő egy ame-
rikai jelvényt keres meg-
vételre. Vevő neve meg-
tudható a kiadóban. 348

Egészen
kicsi vaskonyha igen ol-
csón eladó. Darabos-u.
48. sz. 330

Használt,
de jókarban levő kerék-
pár megvételre kereste-
tik. Miklós-utca 22. 302

Fajnyak és fajgalambox
olcsón eladók. Téglás-
kert, Szepesi-u. 10. 308

Kiadó.
A református egyház bér-
palotájában Hatvan-utca
1. sz. alatt több kisebb-
nagyobb lakás azonnal
kiadó. 397

Egy
ebédlőberendezés meg-
vételre kerestetik. Bol-
dogfalva-u. 8. 306

Eladó
jó forgalmu vendéglő,
kevés pénzzel megvehető.
Választ kér „Friedmann”
jelígeire Hajduböször-
mény postrestant. 336

Gramafon
megvételre kerestetik.
Ajtó-u. 26. 328

Egy
jól kijátszott hegedű
eladó. Bercsenyi-utca
69 szám. 401

Eladó
a hadházi vidi földön
22 hold föld, előnyös
feltételek mellett. Czim
a kiadóhivatalban. 391

**Mérlegképes
könyvelő
állást keres.**
Cim a kiadóhivatalban

Egy
jó karban levő gramafon
eladó igen olcsón. Sze-
chenyi-u. 11 sz. 395

Eladó
57 magyar hold föld, 4
hold jó termő szőlő
bekerítve urilakkással,
tejgazdasággal, igen kö-
zel az állomáshoz. Eset-
leg bérebe is adható.
Lengyel József Nyiregy-
háza, Zöldszögter 9. 398

Birtok
Hajduböszörményben 39
hold réti föld, 1 hold 274
négyzetöglő, déli lucer-
nás, mas körülmények
miatt azonnal eladó.
Czim a kiadóhivatalban.
393

Bocskay-kertben
7 hold szőlő, elköltözés
miatt, kedvező fizetési
feltételek mellett, fél hol-
das részletekben is el-
adó. Értekezni lehet Had-
házy Dezsőnél. József kir.
herceg-u. 33. 5

Egy
fiatal nőstény buldog
faj kutya a legjutányo-
sabban eladó. Arany Já-
nos-utca 21. 414

Korlátlan
italmérés tőzsdével egy-
bekötött üzlet, 20 hold
föld cement gyár együtt
vagy anélkül bérebe, eset-
leg eladó Róth Dávidnál
Vámosláz, u. p. Micske,
vasút állomá, Vedres-
ábragy. 430

Egy
jó forgalmú óras üzlet
betegség miatt eladó.
Schreyer Békéscsaba. 370